

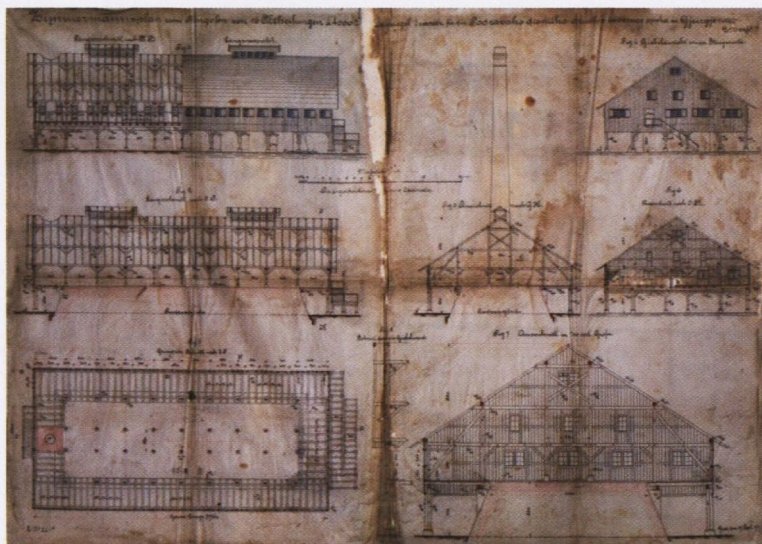
Edita JANKOVIĆ HAPAVEL

Centar za kulturu Đurđevac

TLOCRT TVORNICE OPEKA U GJURGJEVCU IZRAĐEN U GRAZU 1899.GODINE

Donacija

Muzejsko-galerijska jedinica u sklopu Centra za kulturu Đurđevac svoj fundus temelji na donacijama. Isprva se to odnosilo samo na djela likovne zbirke (1) da bi se kasnije fundus obogaćivao i drugom muzejskom građom. Iako bez proračunskih sredstava za otkup građe fundus se zahvaljujući izložbenim aktivnostima obogaćuje kroz donacije najčešće autora koji izlažu u galerijskim prostorima. Iznimka je Donacija Ivana Lackovića Croate s oko 2000 djela čiji je najvredniji dio prezentiran kroz stalni postav u potkrovlju utvrde Stari grad. Ostali dio prezentira se kroz izložbene projekte izdvojene iz donacije koji omogućavaju obradu različitih tema i autora(2). Zadnjih desetak godina porastao je interes i za donaciju etno građe (3), inventara (4) ali i vrijednih pisanih dokumenta koji su vezani svojim sadržajem uz grad Đurđevac.

Nacrt tvornice opeka u Gjurgjercu izrađen u Grazu 1899. godine.
Poklonili su ga Blanka i Zlata Laksar Centru za kulturu Đurđevac

Jedan od takvih vrijednih dokumenata donirani je originalni crtež Ciglane u Đurđevcu potpisan 19. rujna 1899. godine u Grazu. Tlocrt s presjecima ciglane i dimnjaka nacrtan je na papiru dimenzija 68,5 x 96 cm. Na njemu je nacrtano 6 crteža ciglane i jedan dimnjak. Na vrhu crteža stoji natpis pisan rukom na njemačkom jeziku, a naručilo ga je kako stoji u natpisu Podravsko dioničko društvo tvornice opeka u Gjurjjevcu.

Donirale su ga sestre Blanka i Zlata Laksar rođene Bjelovarčanke, kćerke uglednog odvjetnika Marijana Laksara (1894.-1897.) koji je službovao u Đurđevcu radeći u odvjetničkom uredu kod odvjetnika Vedriša(5). Otac gosp. Marijana, Dragutin Laksar (1855.-1929.), u periodu od 1914.-1919. godine bio je gradonačelnik grada Bjelovara, a također je službovao u Đurđevcu, kao načelnik Imovinske općine đurđevačke sa sjedištem u Bjelovaru (šumarija). O realizaciji tog projekta, kao i lokaciji gradnje ciglane za sada nema spoznaje. Valja istaknuti da neki dijelovi grada Đurđevca nose nazive uvriježene među govorom stanovnika «Mala ciglena», «Velika ciglena» (6). S obzirom na navedeno za pretpostaviti je da oni proizlaze upravo iz pretpostavke o postojanju ciglana na tom području grada Đurđevca. Zsigurno je da će ovaj donirani crtež biti vrijedan dokument u prikazu povijesti grada Đurđevca, te poslužiti daljnjim istraživanjima.

BILJEŠKE:

1. Zdravko Šabarić: Trideset godina galerije Stari grad Đurđevac. U: Trideset godina Galerije Stari grad, str.3-5
2. Edita Janković Hapavel: Tri desetljeća Galerije Stari grad-razdoblje od 1998. do danas. U : Trideset godina Galerije Stari grad, str. 23-25
3. Obitelj Mikuldaš iz Bjelovara, Obitelj Flamaceta iz Đurđevca, obitelj Šimunović iz Đurđevca, obitelj Anđelke i Petra Štefanića iz Đurđevca, gđa Zrinka Svatović Galez iz Zagreba, gosp. Mato Đurišević iz Đurđevca, g. Franjo Mihočka iz Đurđevca, dr. Matija Berljak iz Zagreba, gosp. Karlo Kanižaj iz Njemačke
4. Donacija klavira obitelji Josipa Zlateca 1998., drvenih vitrina Slavice Ivandija, 2009.
5. Na poziv sestara Laksar, Edita Janković Hapavel posjećuje ih u Bjelovaru, u njihovoj rodnoj kući na adresi Lebovićevo šetalište 32. Tom prilikom ispričale su crtice iz svog života, te se fotografirale sa spomenutim nacrtom ciglane.
6. Mala ciglena područje je uz Ciglensku ulicu, sjeverni dio; Velika ciglena naziv je za ulicu Bana Jelačića i to lijeva strana idući prema Virju.